

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT

valabil pentru anul II
anul universitar 2024-2025

Facultate:	Litere, Istorie, Filosofie și Teologie
Ciclul de studii universitare:	Masterat
Denumirea programului de studii universitare de masterat:	Arheologie și mediu în contextul dezvoltării durabile
Denumirea calificării dobândită în urma absolvirii programului de studii:	Specialist în arheologie și mediu în contextul dezvoltării durabile
Titlul acordat:	Master în Istorie
Durata studiilor (în ani):	2 ani
Număr de credite (ECTS):	120
Forma de învățământ:	Învățământ cu frecvență
Limba de predare:	Română
Locația geografică de desfășurare a studiilor:	Timișoara
Încadrarea programului de studii în domenii de știință	
Domeniul fundamental:	Științe umaniste și arte
Ramura de știință:	Istorie
Domeniul de studii universitare de masterat:	Istorie
Denumirea domeniului <u>larg</u> de studii (conform DL-ISCED F-2013):	Științe umaniste și arte
Denumirea domeniului <u>restrâns</u> de studii (conform DR-ISCED F-2013):	Științe umaniste (cu excepția studiului limbilor)
Denumirea domeniului <u>detaliat</u> de studii (conform DDS-ISCED F-2013):	Istorie și arheologie

PREZENTAREA GENERALĂ A PROGRAMULUI DE STUDII UNIVERSITARE

1. Misiunea programului de studii

a. Obiectivul general al programului de studii

Programul de studii are în vedere formarea competențelor teoretice și practice de lucru în arheologie (tehnici de prospecțiune neinvazivă, tehnici de săpătură arheologică propriu-zisă, tehnici de interpretare a datelor, tehnici de redactare a rapoartelor și de publicare științifică).

Ciclul de studii universitare de masterat își propune să formeze specialiști în domeniul arheologiei cu aplicare în toate epocile istorice, de la preistorie la antichitate și evul mediu. De asemenea, cursurile vor aborda toate domeniile de activitate umană din trecut: arhitectură civilă și militară, artefacte (obiecte din ceramică și metal), ecoarfacte etc. Conceptul de arheologie sistemică este evidențiat atât prin aria completă a epocilor ce vor fi studiate (din punct de vedere al abordării unei săpături arheologice), cât și din punct de vedere al interpretării istorice și a prelucrărilor de laborator (Etnoarheologie, Arheometrie, Arheologie funerară).

Cursurile acestui program de studii universitare de masterat abordează arheologia ca disciplină distinctă a istoriei în complexa relație inter și pluridisciplinară cu alte discipline conexe: geografia, geologia, antropologia, fizica, matematica, chimia, arhitectura, informatica, biologia, zoologia etc.

b. Obiectivele și profilul de competențe dezvoltat în concordanță cu nevoile identificate pe piața muncii și cu cadrul național al calificărilor sunt prezentate sintetic mai jos și detaliat în fișele disciplinelor cuprinse în planul de învățământ.

Obiective:

Scopul și obiectivele masteratului vizează deprinderea și familiarizarea studenților cu cele mai noi și moderne tehnici de cercetare arheologică, în pas cu realitățile din Europa. Masteratul are și o finalitate pragmatică, cu trimitere spre piața muncii, unde absolvenții se pot angaja în firmele de săpături arheologice care vor fi supravegheate și coordonate de către muzeele și universitățile din țară și străinătate.

2. Competențe și rezultate așteptate ale învățării formate în cadrul programului de studii

A. COMPETENȚE

Competențe-cheie:

- competențe multilingvistice și interdisciplinare

C.1. Capacitatea de a utiliza limbi străine pentru decodarea contextelor istorice diferite (spațiul românesc-spațiul european);

C.2. Capacitatea de a înțelege, exprima, interpreta și a transfera produse textuale și discursive în limbi moderne (engleză, franceză, germană), în diverse contexte sociale și culturale europene, integrând perspective istorice, interculturale și interdisciplinare;

C.3. Conștientizarea rolului comunicării interculturale în viața socială, pe toate palierele acesteia.

- **competențe personale, sociale și de a învăța să înveți**

C.4. Capacitatea de a identifica în relație cu universul cultural și societal european propriile interese de explorare/cercetare și de a reflecta în mod critic asupra acestora;

C.5. Capacitatea de a învăța și de a lucra atât în colaborare, cât și în mod individual, de a-și organiza procesul de învățare și de a persevera, de a evalua și de a face schimb de cunoștințe, de a obține sprijin atunci când este necesar și de a gestiona în mod eficient propriul traseu de studiu academic și interacțiunile sociale asociate acestuia.

- **competențe de sensibilizare și expresie culturală**

C.6. Capacitatea de a înțelege și respecta modul în care ideile și înțelesurile sunt formulate și comunicate în mod creativ în diferite culturi și printr-o serie de arte și alte forme culturale, discursul științific, politic, filozofic și artistic;

C.7. Cunoașterea aprofundată a paradigmelor culturale europene, a interferențelor culturale în spațiul european și utilizarea adecvată a conceptelor fundamentale;

C.8. Capacitatea de a promova cunoașterea culturilor locale, naționale, regionale, europene;

C.9. Înțelegerea aprofundată și nuanțată a diferitelor moduri de comunicare a ideilor între creator, participant și audiență în texte scrise, tipărite și digitale, și capacitatea de a interpreta și transfera cultural cu empatie idei figurative și abstracte, experiențe și emoții;

C.10. Capacitatea de a se angaja în procese creative, atât ca individ, cât și în cadrul colectivității;

C.11. Conștientizarea importanței eminente a unei abordări etice și responsabile a proprietății intelectuale și culturale.

Competențe profesionale:

CP.1. Utilizarea selectivă și riguroasă a instrumentarului arheologiei românești și europene în studiul noțiunilor arheologiei;

CP.2. Comunicarea nuanțată, scrisă și orală, în limba română;

CP.3. Descrierea fenomenelor perioadelor arheologice;

CP.4. Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului arheologic din perspectivă inter- și multiculturală, precum și din perspectivă interdisciplinară;

CP.5. Capitalizarea cunoștințelor acumulate în vederea diseminării către publicul larg a patrimoniului cultural (arheologic, documentar, artistic, intelectual) din România și contextualizarea europeană/regională a acestuia.

CP.6. Descrierea și utilizarea adecvată a teoriei arheologiei pentru ca studenții să se poată orienta într-un domeniu științific aflat la intersecția disciplinelor, de a deprinde un set de modalități superioare de cercetare independentă în acest câmp, de a putea opera aplicații în practica socio-culturală curentă a cunoștințelor teoretice dobândite.

CP.7. Capacitatea nuanțată de a înțelege, interpreta critic texte științifice..

CP.8. Reflecția pe marginea și conturarea unor politici editoriale în vederea realizării de transferuri culturale și intelectuale relevante din cultura europeană, apte să îmbogățească cognitiv, intelectual și estetic spațiul cultural și dezbateră intelectuală din România.

Competențe transversale:

a) Competențe personale:

CT.1. Utilizarea componentelor domeniului Istorie în deplină concordanță cu etica și deontologia profesională;

CT.2. Conceperea unui proiect individual de formare continuă pornind de la obiective de cercetare, mediere sau diplomație publică;

CT.3. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice și sarcini complexe în condiții de autonomie și independență profesională;

CT.4. Relaționarea cu publicul; adecvarea tematicii cercetării și a medierii rezultatelor acesteia, a performanțelor de transfer intercultural conform principiului relevanței în raport cu așteptările comunității epistemice, ale publicului larg și cele societale.

b) Competențe interpersonale:

CT.5. Elaborarea de proiecte profesionale și de cercetare utilizând inovativ metodele cantitative și calitative specifice;

CT.6. Gestionarea unui proiect de grup dedicat, bunăoară, unui obiectiv de transfer, analiză sau mediere culturală (popularizare, expunere, diseminare, diplomație publică și culturală).

c) Competențe de cetățenie globală:

CT.7. Capacitatea de a acționa în calitate de cetățeni responsabili și de a participa pe deplin la viața civică și socială;

CT.8. Cunoașterea conceptelor și fenomenelor de bază cu privire la valorile comune europene;

CT.9. Cunoștințe despre evenimentele contemporane, precum și o înțelegere critică a principalelor evoluții ale istoriei naționale, regionale, europene și a lumii;

CT.10. Cunoașterea obiectivelor, valorilor și politicilor mișcărilor sociale și politice, precum și a sistemelor durabile și a cauzelor care stau la baza acestora;

CT.11. Cunoștințele despre integrarea europeană, precum și conștientizarea diversității și identității culturale în Europa și în lume: înțelegerea dimensiunilor multiculturale și socio economice ale societăților europene și a modului în care identitatea culturală națională contribuie la identitatea europeană;

CT.12. Capacitatea de a se implica în mod eficace împreună cu ceilalți cetățeni în interes comun sau public, inclusiv în ceea ce privește dezvoltarea durabilă a societății prin gândire critică și aptitudini integrate de soluționare a problemelor, precum și aptitudini de dezvoltare a argumentelor și participarea constructivă la activitățile comunității, precum și la procesele decizionale;

CT.13. Capacitatea de a accesa atât formele tradiționale, cât și noile forme ale mass-media, precum și de a interacționa cu ele, de a avea o înțelegere critică a acestora și de a înțelege rolul și funcțiile mass-media în societățile democratice.

B. REZULTATE AȘTEPTATE ALE ÎNVĂȚĂRII

a) Cunoștințe

- cunoașterea de către studenți a conceptelor și noțiunilor fundamentale ale arheologiei, obținerea unei bune formații generale și a unor cunoștințe speciale asupra marilor epoci istorice.
- utilizarea regulilor și principiilor metodologiei cercetării în domeniul Arheologie.
- cunoașterea scrierilor istoriografice, utilizarea critică, explicarea și interpretarea acestora.
- utilizarea deprinderilor tehnice precum și a abilităților practice privind executarea corectă a unei prospecțiuni, excavații și documentări arheologice;
- interpretarea corectă a evidențelor arheologice scoase la suprafață prin săpătură;
- înțelegerea necesității de a realiza corect documentația arheologică (fișa de complex, fișa de obiect, desenul tehnic, fotografia în teren și laborator);
- înțelegerea rolului comunicării în viața socială, pe toate palierele acesteia; formarea deprinderilor de adecvare a enunțurilor orale și scrise la specificul contextului de comunicare, priceperea de a vorbi în diverse situații de comunicare, pentru transferul de cunoștințe științifice în domeniul arheologiei;
- utilizarea tehnicilor interdisciplinare de lucru în arheologie (geofizică, arheobotanică, zooarheologie, analize fizico-chimice, datări absolute, etc.) pentru o mai bună înțelegere a contextului social, economic, cultural și religios în care s-a desfășurat un eveniment istoric.

b) Abilități

- aplicarea cercetării arheologice din România prin raportarea la cele mai noi metode de cercetare arheologică;
- aplicarea cercetărilor interdisciplinare în arheologie: arheozoologie, arheobotanică, paleoantropologie, antropologie culturală, etnoarheologie, paleopedologie, sedimentologie, paleopalinologie, paleoclimatologie, paleo-hidrologie, petrografie, arheotopografie, arheogeofizică;
- crearea și dezvoltarea unor laboratoare interdisciplinare care să permită realizarea cercetărilor interdisciplinare în arheologie, dar și în alte domenii științifice;
- realizarea de noi metode de cercetare arheologică și interdisciplinară în domeniul arheologiei;
- realizarea de noi metode în conservarea și protejarea patrimoniului arheologic.

c) Responsabilitate și autonomie

- asumarea misiunii formative, derivată din cunoștințele dobândite;
- asumarea unui repertoriu divers de roluri de mediere culturală - derivat din panorama amplă de cunoștințe dobândite - în sectorul cultural definit în sens larg: rețea muzeală, industrii creative.

3. Ocupații care pot fi practicate pe piața muncii

- *Istoric* – cod COR 263302
- *Arheolog* – Cod COR 263206
- *Cercetător în arheologie* – Cod COR 263214
- *Asistent de cercetare în arheologie* – Cod COR 263215
- *Muzeograf* – Cod COR 262103

4. Asigurarea traseelor flexibile de învățare în cadrul programului de studii

Flexibilizarea programului de studii este asigurată prin discipline opționale, discipline facultative și discipline complementare.

Disciplinele facultative (DFAC) și **disciplinele complementare (DC)** cuprinse în programul de studii de masterat sunt propuse pentru semestrele -4 și urmăresc familiarizarea studenților cu diverse medii profesionale de pe piața muncii, inclusiv pregătirea pentru o carieră în cercetare.

În conformitate cu prevederile *Regulamentului privind elaborarea planurilor de învățământ pentru programele de studii de la Universitatea de Vest din Timișoara*, pentru ca studenții să poată beneficia de **credite pentru activități de voluntariat** în baza prevederilor Legii Învățământului Superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare (articolul 127, alineatul (9)), disciplina Voluntariat este disponibilă în fiecare semestru în planurile de învățământ ale tuturor programelor de studii universitare de licență și de masterat, cu statut de disciplină facultativă, cu un număr de 2 credite ECTS.

5. Activitatea profesională și evaluarea studenților

Drepturile, obligațiile și condițiile desfășurării activității profesionale a studenților la Universitatea de Vest din Timișoara sunt reglementate prin *Codul drepturilor și obligațiilor studentului și Regulamentul privind activitatea profesională a studenților de la ciclurile de studii universitare de licență și de masterat din UVT*, aprobat de Senatul UVT.

Forma și metodele de evaluare/examinare pentru fiecare disciplină din planul de învățământ se stabilesc prin fișele disciplinelor.

6. Examenul de finalizare a studiilor

În conformitate cu *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor universitare de licență și de masterat la Universitatea de Vest din Timișoara*, aprobat de Senatul UVT, examenul de finalizare a studiilor universitare de masterat la orice program de studii universitare de masterat organizat la UVT constă într-o probă de elaborare și susținere a lucrării de disertație, pentru care se acordă **10 credite**.

Tematica și bibliografia corespunzătoare probelor examenului de finalizare a studiilor se publică pe site-ul propriu al fiecărei facultăți și/sau pe site-ul UVT înainte de începutul fiecărui an universitar.

Înscrierea la examenul de finalizare a studiilor este condiționată de alegerea de către student a temei lucrării de finalizare a studiilor în cel mult 60 de zile de la începutul anului universitar al anului de studii terminal.

Depunerea variantei finale a lucrării de finalizare a studiilor pe platforma de e-learning se face cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de data programată pentru începerea examenului.

Fiecare lucrare de finalizare a studiilor va fi însoțită, în momentul depunerii, de *Raportul de similaritate* rezultat ca urmare a verificării originalității lucrării de finalizare a studiilor universitare printr-un soft specializat, pe platforma de e-learning a UVT.

Conform structurii anului universitar, la UVT examenele de finalizare a studiilor universitare se pot organiza în 3 sesiuni, de regulă în lunile iulie, septembrie și februarie.

Pentru detalii privitoare la perioada de întocmire a lucrării de disertație, alegerea temelor, perioada de susținere a probelor și tipul probelor de examene accesați linkul: <https://lit.uvt.ro/finalizare-studii-lit/>

7. Pregătirea pentru profesia didactică

Studentii care doresc să opteze și pentru o carieră didactică în învățământul preuniversitar trebuie să parcurgă (complementar prezentului program de studii) și să finalizeze *Programul de formare psihopedagogică în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică* și să obțină Certificatul de absolvire a acestui program. În Universitatea de Vest din Timișoara acest program este organizat prin intermediul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD) și poate fi urmat în paralel cu studiile universitare sau în regim postuniversitar. Pentru mai multe informații, accesați linkul: <https://dppd.uvt.ro>.

Pentru ocuparea prin concurs a unui post în învățământ (gimnazial, liceal sau superior în domeniul de licență/ masterat) absolventul trebuie să posede Certificatul de absolvire a Departamentului pentru pregătirea personalului didactic (DPPD). Formarea psiho-pedagogică pentru obținerea Certificatului de absolvire a DPPD se face în urma parcurgerii a două module de cursuri:

Modul I (30 credite) – care se desfășoară suplimentar, în paralel cu studiile de licență, la finalizarea căruia se obține un Certificat de absolvire (modul I).

Modul II (30 credite) – care se desfășoară după licență, fie în paralel cu perioada studiilor de masterat, fie suplimentar, pentru absolvenții care nu continuă studiile de masterat. Acesta se finalizează cu Certificat de absolvire (nivel de aprofundare).

Programul de studii pentru formarea psiho-pedagogică (care permite exercitarea profesiei didactice) este coordonat de Departamentul pentru Pregătirea Cadrelor Didactice din cadrul Universității.

LISTA DISCIPLINELOR STUDIATE, GRUPATE PE ANI ȘI SEMESTRE DE STUDII

Anul de studii I

Nr. crt.	Disciplina	C1	C2	Cod disciplină	Semestrul I				Număr de credite	Semestrul II				Număr de credite
					Număr de ore/ săptămână					Număr de ore/ săptămână				
					C	S	L	P		C	S	L	P	
1.	Arheologia peisajului	DF	DO	MAM1101	2	1	-	-	7	-	-	-	-	-
2.	Metode și tehnici de săpătură arheologică	DF	DO	MAM1102	2	1	-	-	7	-	-	-	-	-
3.	Paleogeomorfologie	DF	DO	MAM1103	2	1	-	-	7	-	-	-	-	-
4.	Prospecțiuni în arheologie	DS	DO	MAM1104	2	1	-	-	7	-	-	-	-	-
5.	Etica cercetării	DC	DO	MAM1105	1	1	-	-	2	-	-	-	-	-
6.	Teoria arheologiei	DF	DO	MAM1206	-	-	-	-	-	2	1	-	-	7
7.	Arheometrie	DS	DO	MAM1207	-	-	-	-	-	2	1	-	-	6
8.	Arheologie funerară și elemente de antropologie fizică	DF	DO	MAM1208	-	-	-	-	-	2	1	-	-	7
9.	Arheologie militară	DF	DO	MAM1209	-	-	-	-	-	2	1	-	-	7
10.	Practică arheologică de specialitate*	DF	DO	MAM1210	-	-	-	-	-	-	-	-	90	3
Total					9	5			30	8	4			30
Total ore didactice pe săptămână					14					12				

*Practica de specialitate se efectuează la sfârșitul semestrului al II-lea (90 ore=6 ore x 5 zile x 3 săptămâni).

Discipline facultative

Discipline facultative															
Nr. crt.	Disciplina	C1	C2	Cod disciplină	Semestrul I					Număr de credite	Semestrul II				
					Număr de ore/ săptămână				Număr de credite		Număr de ore/ săptămână				Număr de credite
					C	S	L	P			C	S	L	P	
11.	Profesii umaniste pe piața muncii	DS	DFAC	MAM1211	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	
12.	Voluntariat 1	DC	DFAC	MAM1112	-	-	-	60	2	-	-		-	-	
13.	Voluntariat 2	DC	DFAC	MAM1213						-	-	-	60	2	

Anul de studii II

Nr. crt.	Disciplina	C1	C2	Cod disciplină	Semestrul I				Număr de credite	Semestrul II				Număr de credite
					Număr de ore/ săptămână					Număr de ore/ săptămână				
					C	S	L	P		C	S	L	P	
1.	Digitalizarea patrimoniului arheologic. Elemente de reprezentare grafică 3D	DS	DO	MAM2101	2	1	-	-	6	-	-	-	-	-
2.	Introducere în studiul ceramicii	DF	DO	MAM2102	2	1	-	-	6	-	-	-	-	-
3.	Analiza și interpretarea materialului arheologic	DF	DO	MAM2103	2	1	-	-	6	-	-	-	-	-
4.	Economia comunităților umane din preistorie	DS	DO	MAM2104	1	1	-	-	6	-	-	-	-	-
5.	Metodologia cercetării științifice și elaborarea disertației	DS	DO	MAM2105	1	2	-	-	6	-	-	-	-	-
6.	Arheologie medievală	DF	DO	MAM2206	-	-	-	-	-	1	2	-	-	6
7.	Arheologia habitatului uman	DF	DO	MAM2207	-	-	-	-	-	2	1	-	-	6
8.	Topografie și cartografie arheologică	DF	DO	MAM2208	-	-	-	-	-	1	2	-	-	6
9.	Etnoarheologie	DS	DO	MAM2209	-	-	-	-	-	1	1	-	-	6
10.	Interdisciplinaritate în arheologie	DS	DO	MAM2210	-	-	-	-	-	2	1	-	-	6
Total					8	6	-	-	30	7	7	-	-	30
Total ore didactice pe săptămână					14					14				

Discipline facultative

Nr. crt.	Disciplina	C1	C2	Cod disciplină	Semestrul I				Număr de credite	Semestrul II				
					Număr de ore/ săptămână					C	S	L	P	
					C	S	L	P						
11.	Profesii umaniste pe piața muncii	DS	DFAC	MAM2111	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-
12.	Voluntariat 3	DC	DFAC	MAM2112	-	-	-	60	2	-	-	-	-	-
13.	Voluntariat 4	DC	DFAC	MAM2213	-	-	-	-	-	-	-	-	60	2

Legendă

C1	criteriul conținutului
C2	criteriul obligativității
DF	discipline fundamentale
DD	discipline de domeniu (unde este cazul)
DS	discipline de specialitate
DC	discipline complementare

DO	discipline obligatorii (impuse)
DOP	discipline opționale (la alegere)
DFAC	discipline facultative
CP	competență profesională
CT	competență transversală
C	activitate didactică de tip curs
S	activitate didactică de tip seminar
L	activitate didactică de tip laborator practic
P	activitate didactică de tip stagiu de practică

Codul disciplinei: <facultate><departament><nr. disciplină>

BILANȚ GENERAL I (după criteriul conținutului)

Nr. crt.	Tip disciplină	Număr total de ore								Prevedere standard specific ARACIS
		Anul I		Anul II		Întreg programul de studii			% din total	
		Curs	S/L/P	Curs	S/L/P	Curs	S/L/P	Total		
1.	Fundamentale	168	174	132	102	300	276	576	70,42%	-
2.	De domeniu (dacă există)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	De specialitate	56	28	64	66	120	94	214	26,16%	-
4.	Complementare	14	14	-	-	14	14	28	3,42%	-
TOTAL		238	126	196	168	434	384	818	100%	-

BILANȚ GENERAL II (după criteriul obligativității)

Nr. crt.	Tip disciplină	Număr total de ore								Prevedere standard specific ARACIS
		Anul I		Anul II		Întreg programul de studii			% din total	
		Curs	S/L/P	Curs	S/L/P	Curs	S/L/P	Total		
1.	Obligatorie	238	126	196	168	434	384	818	100%	-
2.	Opțională	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL		238	126	196	168	434	384	818	100%	-
3.	Facultative	-	134	-	134	-	388	388	-	Nu intră în calculul totalurilor
Raport total ore de seminar/laborator/practică / ore de curs						1,4				1,2-1,5

Responsabil program de studii,
Conf. univ. dr. Dorel MICLE

Director de departament,
prof. univ. dr. Claudiu MESAROȘ

Decan,
Prof. univ. dr. Dana PERCEC

Rector,
Prof. univ. dr. Marilen Gabriel PIRTEA